

AMERIKANSKI SLOVENSEC

Prvi slovenski list v Ameriki

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 14.

CHICAGO, ILL., TOREK 27. JANUARJA — TUESDAY, JANUARY, 27, 1925.

LETNIK XXXIV.

Predsednik Coolidge in svetovni mir.

PREDSEDNIK COOLIDGE POZDRAVLJA VSAKO GIBANJE, KI POSPEŠUJE VDEJSTVOVANJE TRAJNEGA MIRU.

Washington. — Predsednik Coolidge odobruje delo organizacije ameriških žena, katere so poslale svoje delegatke na konferenco v Washington. Na tej konferenci se razpravlja o miru — o trajnem miru, ki bi svetu prinesel blagostanje in breme davkoplačevalcev znižal. Predsednik Coolidge je v bodrilnih besedah dejal delegatkinjam, naj svoje započeto delo nadaljujejo, in sicer toliko časa, da se ta ideja vresniči.

Coolidge povdarja, da vidi velik korak v vresničenju te ideje, da tudi Amerika vstopi k svetovnemu sodišču. Dalje pravi, da sedanja generacija ima dovolj vzgleda kaj je vojna, kakšne so grozote in posledice vojne. Ako se imenujemo civilizirane, toraj bodimo tudi tega imena vredni in delujemo na to, da se vojna nevarnost za vedno odstrani. O, da bi te besede rodile sad in omehčale srca brezvestnim vojnim špekulantom in dobičkarjem, ki si iz nedolžne krvi kopičijo milijone.

Važne so pa sledeče besede predsednika Coolidgea: "Ako se sedaj ta ideja ne vresniči, potem po pravici zaslužimo vso gorje, katero bo prišlo nad nas."

Japonska se boji zamere.

Tokio. — Rusko-japonska zveza se smatra v gotovih krogih kot boljševeška poteza, katere ima namen, odtujiti Japonsko od Amerike. Japonska to dobro čuti in se boji zameriti "Stricu Samu." Japonska se zaveda, da ji Rusija, za slučaj, da se ohladi prijateljstvo Amerike napram Japonski, nikdar ne more nadomestiti tega prijateljstva.

Policista streljala na nočna čuvaja. Eden mrtev.

Chicago, Ill. — Dva nočna čuvaja, črnca, sta stala na straži v stranski ulici na Green cesti v bližini Randolph ceste v službi lastnika nekega malega hotela. Dvema policistoma sta se pa zdela sumljiva in, ne da bi se prepričala, pričela streljati. Eden od črncev je kmalo na to v bolnišnici umrl in njegov tovariš se bori s smrtjo.

Solčni mrk.

Velike priprave so bile po opazovalnicah, da bi videli popoln solčni mrk. No, pri nas v Chicago solnce večkrat mrkne, za to že skrbijo veliki dimniki, ki pošiljajo oblake dimu proti nebu. V sedanjem času ko pa vse bolj k tlom tišči, imamo pa večinoma le solčni mrk. Tako je tudi bilo v soboto.

Zračna ladja Los Angeles se je pa dvignila nad oblake, od koder so imeli zvezdoslovci neoviran pogled. Tako poročajo, da dve minuti in 5 sekund je luna popolnoma zakrila solnce, kar je povzročilo popoln solčni mrk. Nekaj krasnega je bilo to za opazovati visoko nad oblaki, kar so zvezdoslovci vse slikali in bomo videli vsaj na papirju, kar so oni videli v resnici.

Grand Junction, Col. — Tukaj v bližini se je dogodila železniška nesreča, pri kateri je bilo devet oseb ranjenih.

RAZNE VESTI.

Washington. — Poroča se, da namerava predsednik Coolidge po 4. marcu potovati po državi, posebno po zapadu, kjer bo prirejal govore. Storil bo to le na prigovarjanje nekaterih, njegova volja je pa le, da ostane kar največ more v Washingtonu.

Vancouver, B. C. — Brzojavno poročilo iz Pekinga se glasi, da je prvi predsednik kitajske republike dr. Sun Yat-Sen dne 23. jan. preminul. Parkrat že je bilo poročano o njegovi smrti, kar se je pa vedno izkazalo kot neresnično.

New York. — Po vzhodnih državah vlada zelo občutljiv mrz. Iz New Yorka in New England držav poročajo, da je živo srebro padlo na 25 stopinj pod ničlo: V mestu New York so zaznamovali dne 23. jan. 9 stopinj pod ničlo.

Moskva, Rusija. Gen. Kurpatkin, katero ime je bilo slišati za časa rusko-japonske vojne pogosto, ker on je bil takrat vrhovni poveljnik ruske armade, je umrl. Smrt ga je zalotila v Shehurino v okraju Pskov v 80. letu starosti.

Chicago, Ill. — Dr. Malcolm, dentist, kateri je bil že nad 19 let v Palatine in bil na glasu kot izborni dentist, je imel toliko opravila, da mu je škodovalo zdravju in je radi tega si končal življenje. Par tednov je trpel na živčni bolezni.

Memphis, Tenn. — Ko se je predsednik illinojske centralne železnice Mr. Markham peljal v svojem privatnem vozu iz Orleansa proti Chicago, je prišel k njemu neki bandit in ga olajšal za 12 dolarjev. Ker je pa bandit gotovo pričakoval večjega plena, je za nametek še odnesel prezidentovo suknjo. Pri odhodu je bandit oddal tudi en strel iz revolverja, ki pa ni zadel.

Chicago, Ill. — Cerkev sv. Frančiška v So. Chicago, je pogorišče. V petek zjutraj je v kleti nastal ogenj, ki se je neverjetno hitro razširil, tako da predno je prišla pomoč, je plamen že ogrožal poleg stoječe poslopje v katerem je šola. Na lice mesta je prihitelo 16 gasilnih strojev, oteli so šolsko poslopje, cerkev je pa postala pogorišče.

Chicago, Ill. — Bogatašinja, Mrs. Nellie Vehon je imela posete. Točila je svojim gostom čaj, ko ji strežaj zašepeta na uho, da je nova služkinja z nekim zavitkom odšla od hiše. Po preiskovanju se je dognalo, da je za en teden službe si služkinja sama plačala in sicer odnesla je zlatnine v vrednosti \$90.000. O služkinji ni sledu.

Pariz. — Herriotov kabinet je po mnenju bivšega premijera Brianda napravil dve veliki napaki. Prva je, ker je ponudil roko v spravo Nemčiji, katere je pa vrnila s klofuto in druga pa je, nameravala prekinjenje dobrih odnosov z Vatikanom.

Pittsburgh, Pa. — Aretiran je bil lastnik restavracije, katere se nahaja poleg Franklin šolskega poslopja, Nathan Bloom, na podlagi obdolžitve, da je prodajal šolskim otrokom alkoholne pijače. Do aretacije je privedel slučaj, ko je bil neki 12-letni učenec pijan, pri katerem so našli steklenico žganja.

POROKA V HIŠI

MILJONARJA.

Hčerka lesnega "barona" se je poročila, katere poroka in priprave so veljale \$200.000.

Chicago, Ill. — Mesto Chicago še ni videlo tako sijajne poroke, kakor je bila poroka hčerke lesnega veletrgovca Edward Hinesa, ki se je vršila v katedrali pretečeno soboto. Poročne obrede je vodil sam kardinal Mundelein.

2.000 bližnjih prijateljev in sorodnikov je bilo priča, ko sta si pred altarjem prisegla zvestobo Miss Lorette Hines in Howell Howard iz Dayton, Ohio v katedrali, katere je bila okrašena kakor še nikoli, dekoracija je veljala več tisoč dolarjev.

Nevesta je imela poročno obleko iz belega baržuna, z dolgo vlečko. Na obrazu je imela pajčolan, kateri je bil neka posebnost. V roki ni imela nevesta šopka kakor je običajno, ampak bel molitvenik, katerega ji je podaril škof Kelley.

Po poroki so imeli zajterk v hiši Hinesa v Evanstonu, katere so bile spremenjene v vrt samih svežih rož. Vsa naprava je veljala \$200.000.

Sv. Oče je poslal nevesti iz Rima krasni rožni venec kot darilo.

Herrin zopet prizorišče boja.

Štirje mrtvi. Herrin, Ill. — S. Glenn Young, klan in suhaški agent je bil usmrten v boju s svojim smrtnim sovražnikom šerifom Ora Thomasom, kateri je tudi smrtno zadet padel. Poleg tega sta našla tudi smrt, klana George Forbes in Homer Warren. Pet oseb je pa bilo ranjenih.

Padlo je nad petdeset strel v tem boju, kateri se je vršil pred hotelom v osrčju mesta in sicer kot posledica osebnega sovraštva med Youngom in Thomasom.

Ko se je zvedelo po mestu, da je prišel Young zopet nazaj v Herrin, kamor mu je bilo prepovedano od zadnjih bojov ko je bilo pet mrtvih, se je zbralo vse polno ljudi, ker so vedli, da bo prišlo do spopada in tako so bili priča vsemu.

Maj. Robert W. Davis je v nedeljo zjutraj po temu dogodku dobil povelje, da naj takoj s tridesetimi možmi odide na lice mesta, ker se je bati nadaljnjih nemirov.

Viharji in mraz usodepoln za Mehikance.

Mexico City. — Skozi šest dni je vladal v Mehiki neznozen mraz deževje in viharji, kar je prineslo več sto osebam žalostno smrt. Sedaj je zopet posijalo solnce in celo situacija zboljšala.

London. — Joseph Born, kemik iz Nemčije je iznašel neke vrste strup. Ponudil je svojo iznajdbo neki londonski tvrdki, katere je pa bila počasna v odločitvi. Kemiku je pošel ves denar in je bil s svojo družino vržen na cesto, ker ni plačal stanovanja. To ga je pa tako potrla, da si je s svojo iznajdbo končal življenje. Pustil je listek, na katerega je napisal sledeče: "Umreti moram potem svoje iznajdbe. Ni li to smešno?" Takoj po njegovi smrti je pa prišla ponudba od tvrdke, v kateri mu ponudi za iznajdbo \$10.000.

Iz Jugoslavije.

RADIČEVI POSLANCI PROTI SVOJEMU BIVŠEMU ŠEFU. — IZPLAČILO INVALIDSKIH DAVKOV. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Med poslanci Radiča.

Razpust Radičeve stranke je pokazal prve posledice. V Zagrebu so se vršila posvetovanja 36 Radičevih poslancev, ki so ostro nastopili proti svojemu bivšemu šefu, ga dolžili strankarske diktature ter odklonili celokupno njegovo sovjetsko politiko. 36 Radičevih poslancev, med njimi tudi taki, ki so soustanovljali bivšo HRSS., se je izreklo proti svojemu trdoglavemu voditelju ter mu pokazalo hrbet.

Izplačila invalidskih dodatkov

Na seji je ministrski svet poleg ostalih poslov odobril tudi uredbo o razdelitvi 100 milijonskega zneska invalidom v smislu sporazuma med ministrom za socialno politiko in finančnim ministrom. Zadevna uredba deli invalide v tri kategorije. Poleg draginskih doklad in določenih prejemkov prejmejo invalidi na podlagi te odredbe posebno doklado.

Nove novčanice po 100 dinarjev.

Z novim letom so prišle v promet nove novčanice po 100 dinarjev. Novi bankovci imajo velikost starih srbskih višnjih bankovcev po 100 dinarjev, ki so že v prometu. Novčanica je dolga 156 mm. široka 88 mm. Na eni strani je žena, predstavljajoča našo državo, v sredini je morje s tremi ladjami, na drugi stoji mlad seljak.

Dve nesreči.

Konte Vilibald, 16-letni dijak iz Ljubljane, si je po nesreči prerezal žile desne roke. — Alojzij Kašner, 4-letni sinček rudarja iz Trbovelj, je stal preblizu peči. Vnela se mu je srajčka in je dobil po celem telesu težke opekline. Oba poškodovanca sta bila prepeljana v bolnišnico.

Tri železniške nesreče.

Na bosanskih progah so se dogodile tri železniške nesreče. Pri Pazariču sta trčila dva tovorna vlaka, pri čemur je bil ubit strojevodja Mati Trlin. — Dva tovorna vlaka sta treščila skupaj pri postaji Čengić vila pri Sarajevu. — Tretja nesreča se je dogodila na progi Sarajevo-Brod. S tira je skočila lokomotiva z vagonom. Zato je bil tovorni promet ukinjen, dočim se je vršil osebni s prestopanjem.

Grd zločin beogradskega policista.

Marko Vidič, kriminalni agent beogradske policije je znan kot velik prijatelj nežnega spola. Bil je že leta 1922. odpuščen, ker je uporabljal svojo legitimacijo večkrat zato, da je žene in dekleta, ki jih je našel na ulici prisilil, da se legitimirajo in jih je nato v slučaju, da se niso hotele, tiral mesto na policijo in v svoje stanovanje. Kasneje so ga zopet sprejeli v službo. Neki večer pa je mož zopet zagrešil grd pravnstven zločin. Na cesti je ustavil neko dijakinjo in jo pozval, da se izkaže. Ker tega ni hotela storiti je ponovil svojo staro igro in je svojo žrtev vlekel v svoje stanovanje, kjer je devojko zlorabil. Da bi mu

deklica ne utekla, je skril njeno obleko in morala je dva dni ostati naga pri njemu. Sele, ko je dijakinja kričala skozi okno na pomoč, so prihiteli ljudje, ki so jo rešili pred nasilnežem. Vidovič je bil prijet in izročen sodišču.

Dvojni umor v Podsredi.

V Sockem pri Podsredi se je odigrala v ponedeljek dne 29. decembra strahovita rodbinska tragedija. Ubitega so našli posestnika Jakoba Dobravca in njegovo hčer Matildo. Ležala sta s preklanimi glavami v hlevu pred hišo. O dogodku nam poročajo: Posestnik Jakom Dobravec je leta 1921. napravil pogodbo, na podlagi katere prepušča posestvo v Podsredi s 1. januarjem 1923. svojemu 31-letnemu sinu Leopoldu. Sin je hotel, da oče napravi pogodbo tudi pred sodiščem, da bo veljavna, Stari Dobravec pa je vedno to odlašal in odlašal, trdeč da je za to še čas. Sin Leopold je začel zato očeta sovražiti in v hiši so bili prepiri na dnevnem redu. Nameraval je tudi očeta tožiti, da bi potom tožbe prišel do posestva. Dobravec pa je nekega lepega dne izročil svoje posestvo najstarejši hčeri. Sedaj je bil ožen v stehi. Razmere v hiši so postajale od dne do dne hujše, oče in sin sta se prepirala ter tudi dejansko večkrat spopadla in pred okrajnim sodiščem v Kozjem so se leto in dan vršile razprave radi razčlenjenja časti, radi telesne poškodbe itd. Končno se je stari Dobravec, ki se je bal sina, odločil, da posestvo proda na dražbi. V ponedeljek dne 29. decembra je bilo posestvo dražbenim potom prodano. Še isti dan pa se je odigralo, česar ni nihče slutil. Popoldne je stari Dobravec odšel v hlev, kjer je nakrmil živino. Istočasno je prišel iz Goriške gostilne sin Leopold, ki je vzel v hiši sekuro ter teklen v hlev, kjer je očeta udaril s tako silo po glavi, da se je ta takoj zgrudil mrtve na tla. Preklal mu je glavo. Med tem časom je prišla proti

(Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljave so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile večkrat sledeče:

Skupno s poštino:	
500 — Din.	\$ 8.90
1.000 — Din.	\$ 17.45
2.500 — Din.	\$ 43.55
5.000 — Din.	\$ 86.50
10.000 — Din.	\$ 172.00

100 — Lir	\$ 4.90
200 — Lir	\$ 9.45
500 — Lir	\$ 23.75
1.000 — Lir	\$ 44.25

Pri pošiljstvih nad 10.000 Din. ali nad 2.000 Lir poseben popust.

Ker se sena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljate nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICIL PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljate naslovite na—SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJŠEK & ČEŠAREK

70-9th AVE. NEW YORK CITY.

AMERIKANSKI SLOVENE
Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.
The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914.
Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.
— PUBLISHED BY: —
Edinost Publishing Company
1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.
Cene oglaševanja na zahtevo. Advertising rates on application.
MAROCNINA: Za Zedinjene države za celo leto \$4.00
Za Zedinjene države za pol leta \$2.00
Za Chicago, Kanada in Evropo za celo leto \$4.75
Za Chicago, Kanada in Evropo za pol leta \$2.40
SUBSCRIPTION: For United States per year \$4.00
For United States per half year \$2.00
For Chicago, Canada and Europe per year \$4.75
For Chicago, Canada and Europe per half year \$2.40
"Entered as second class matter June 27, 1924 at Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879."

Bilanca gospodarstva v Sloveniji

Gotovo bo marsikoga v naši novi domovini zanimala bilanca gospodarstva v Sloveniji v pretečenem letu.

Ako se pogleda realnosti odkrito v obraz se mora pripoznati, da gospodarska bilanca v Jugoslaviji v staremu letu ni kdo ve kako aktivna. Slovenija ni najbogatejša pokrajina Jugoslavije in kot taka mora strogo paziti, da obvarje svoj gospodar. organizem vsakega najmanjšega vznemirjenja. Slovenci imamo razmeroma mlado in ne posebno dobro razvito industrijo, trgovino in obrt, zato pa moramo posvetiti tem večjo pozornost zlasti inozemstvu, ki bi rado igralo v našem gospodarskem življenju glavno vlogo. Centrala naših gospodarskih institucij, trgovska in obrtniška zbornica, je na svoji zadnji plenarni seji izrečno povdarjala, da ukrepi vlade niso tako izdatni, da bi mogli paralizirati čedalje večjo opasnost inozemske konkurence. Leto, ki je za nami, je pokazalo, da je skrajni čas napeti vse sile in zaježiti tuji kapital v njegovem pohodu proti gospodarski osamosvojitvi Slovenije. To bodi kardinalna točka našega programa v novem letu in sveta dolžnost vlade je, da nas vsestransko podpira.

Čudno se sliši in boleti nas mora, da so morale v šestim letu po vojni glayne panoge slovenske industrije vsled neurejenih razmer v državi in nezadostnega zanimanja centralnih organov za slovensko gospodarstvo samo životariti, ker deluje samo s tretjino ali četrtno svoje kapacitete. Žalostno je, da imamo v Sloveniji dan za dnem več trgovskih in obrtniških podjetij, ki komaj še za silo obratujejo, ker jih je spravil davčni vijak na rob prepada. Usodne posledice ima lahko za Slovenijo dejstvo, da se bori nje srednji in mali kmetovalec z najtežjimi zaprekami, da mu je čisto nemogoče dobiti kredit za meliorizacijo svojega kmetijstva, da toraj ne more produktivno gospodariti, dočim niso davčna bremena v nikakem razmerju s kapaciteto njegovih produkcijskih sredstev. Industrijalec, kmetovalec in obrtnik, to so štirje stebri gospodarske in kulturno močne Slovenije, ali na žalost moramo priznati, da so zunanji faktorji v starem letu čisto izpodkopavali njihov temelj, mesto da bi ga utrjevali.

Navzlic tej splošni nerazveseljivi sliki naše gospodarske bilance v letu 1924. pa moramo zabeležiti tudi nekatere važne pridobitve. Staro leto je prineslo Sloveniji blagovno in efektno borzo v Ljubljani. Ta regulacijska in gospodarsko - pospeševalna institucija se je v dobrih štirih mesecih svojega obstanka lepo razvila in upati je, da v novem letu še bolj utrdi svoje pozicije. Drugi uspeh lanskega leta je naš četrti ljubljanski velesejem. S to ustanovo smo stopili Slovenci pred zunanji svet in lahko rečemo, ne brez uspeha. Poleg velesejma smo imeli tudi obrtno razstavo v Mariboru, konjerejsko in več sadjarskih razstav s povoljnim uspehom. Staro leto je nam prineslo tudi stalno razstavo slovenskih industrijskih vzorcev v Skoplju. Tako smo stopili v kontakt z Južno Srbijo, kar je za slovensko industrijo in obrt velikega pomena. Dalje beležimo v l. 1924. gospodarsko konvencijo z Avstrijo, začetek pogajanj za trgovsko pogodbo z Avstrijo, splošno ureditev prometa s Sušakom, delno izboljšanje prometnih razmer in razširjenje izvoza iz Slovenije.

Vse to je sicer velik plus, ki pa nikakor ne odtehta minusa, o katerem bo treba spregovoriti v novem letu prav resno besedo. Slovenci moramo slednjič napraviti križ čez dosedanje abstinenco in dezinteresiranost na Beogradu, ker smo žal tudi sami krivi, da zaključujemo gospodarsko bilanco s tako množino negativnih postavk.

V Rim.

Da, v Rim bomo šli letos tudi mi ameriški Slovenci: vsaj veliko izmed nas jih bo šlo. Več slovenskih duhovnikov se že odpravlja na pot, drugi se bodo še priglasili. Veliko premožnejših Slovencev je tudi že odločenih, da bodo šli.

Veste kaj, pojdimo vsi skupaj! Več let se že pripravljamo na to pot, pa vsikdar je prišlo kaj vmes, da se stvar ni mogla izpeljati v celoti, kakor zamišljena. Letos nič ne sme priti vmes! Zato pojdim!

Trumé iz celega sveta se bodo vsipale tja v večno mesto, da opravijo svojo pobožnost za sveto leto in se udeležijo velikega odpustka, da obiščejo vsa sveta mesta, po-

škropljena s krvjo mučencev, junakov prvobojevnikov za Kristusovo vero.

Ameriški katoliški Slovenci se prebujamo. Vstajamo iz predolgega verskega spanja mlačnosti v naši veri. Nova doba se začne. Pojdim letos v Rim po sveti blagoslov za to delo.

Pozivamo vse predsednike naših jednot in naših Katoliških društev, naj poskrbe za kolikor mogoče veliko reprezentacijo njih organizacije pri tem romanju. Šli bomo namreč tudi domov in se tam pokazali.

Pojdimo skupaj. Ako se nas bo večje število priglasi, dobili bomo morda primerne znižane cene. Če pa družega dobička ne bo, imeli bomo kot skupina dobro postrežbo in prijetno potovanje.

Kdor želi iti, naj se takoj priklasi. Odpotovali bi okrog prvega julija in se vrnili septembra. Doma bomo med šmarnimi mašami. Na Veliki Šmaren ti bili na Brezjah.

Toraj kdor moreš, odloči se takoj in priklasi se takoj na

REV. FR. KAZIMIR, O. F. M.
1852 West 22nd Place,
CHICAGO, ILL.

Sheboygan, Wis.

Dragi gosp. urednik: — Marsikdo si bo mislil o naši naselbini, da res nismo za na svetlo. Tako piše Delavska Slovenija, katera pa ni več Delavska Slovenija, ampak boljševisko glasilo. Človeku se stoji, če jo le malo prebrava. V njej ni drugega, kakor o boljševisizmu in komunizmu; ali pa laži in obrekovanje. Res mi Slovenci bi potrebovali en pravi delavski list, šebojganski našipriki bi pa svetovali, da naj malo pomisli predno kaj napiše na papir.

Veš prijatelj, poznam Te. Ti me vabiš, da naj bi prišel k Tebi po igro "Sodoma in Gomora." Jaz Ti svetujem, da jo kar sam vzprizori in bodi tudi za režiserja sam. Jaz sem jih že sedaj učil in sicer igrali bomo v nedeljo 25. januarja že 67. igro, sedaj pa dam ta "job" Tebi.

Ne vem kaj si se na mene spravil, ko nisem nikoli nič krivice storil, zatoraj tudi zahtevam, da me pustiš v miru. Naselbino blatiti je lahko, a zanj pa nisi še nič dobrega storil, kakor tudi ne za korist naroda. Tako se imenujete po krivici naprednjaki.

V nedeljo dne 25. jan. bomo igrali igro Miklova Zala. To igro kedor jo enkrat vidi jo nikoli ne pozabi. Zatoraj rojaki ne zamudite prilike in pridite gotovo na igro, kjer boste videli sliko, kako so ravnali krivoloni Turki z našimi pradedi. Kako zanimiv je prizor, ko se spoznata Zalika in nje stric v daljni Turčiji, od koder pobegneta na domača tla, kamor prideta ravno v trenutku, da prekrizata račune hudobne židinke Almire. Vloge so vse v dobrih rokah. Rojaki ne bo Vam žal, pridite gotovo.

Ves dobiček je namenjen za napredek naše fare, radi tega rojaki in rojakinje na plan, da pokažemo, da ne spimo, ampak, da se zavedamo svojih dolžnosti napram sv. veri in narodu.

Meseca februarja bodo pa imeli naši fantje in dekleta karneval v cerkveni dvorani, kar je tudi čisti dobiček namenjen za korist cerkvene blagajne.

Naj tudi omenim, da bo zadnjo pustno nedeljo zopet otročja igra.

H koncu mojega dopisa pozdravljam vse čitatelje A. S. in Edinost.

Jakob Prestor.

Chicago, Ill.

Predzadnjo nedeljo vršil se je cerkveni občni zbor župnije sv. Štefana, katerega se je udeležilo več mož in fantov kakor kedaj prej. G. župnik je najprej predložil občnemu zboru cerkvene račune, kotero so farani že dopoldne dobili po vseh sv. maših.

Po teh računih smo imeli

minuloto leto dohodkov \$25.865.15 in stroškov \$25.410.43. Ostanke v blagajni \$424.72. V teh stroških je všteti \$4.241.05 obresti in \$8.400.00 kolikor se je odplačalo dolga. Farani so račune sprejeli in potrdili. Ko je odbornik Mr. Jakob Korenčan povedal, kako je cele račune pregledal vsako stvar posebej in našel tako v lepem redu, da se je čudil. Enako so potrdili drugi odborniki.

Na to se je začel pogovor, kako bi se šolsko posloplje, ki še ni dozidano do vrha, temveč imamo samo basement in kjer je dvorana in pa prvo nadstropje, kjer je pet šolskih sob. G. župnik je lepo pojasnil celotno situacijo, v kateri smo. Šolskih otrok imamo toliko, da mora en razred biti zopet v dvorani pod cerkvijo kar pa ni zdravo. Zato treba sedaj ali odpustiti vse otroke Slovencev, ki niso za šolo prispevali večje svote, ali pa naprej zidati, da dobimo še več šolskih sob.

Otročičkov iz katoliške šole poditi ne moremo. Če imajo take zanikarne stariše, vsaj je že to dovolj gorje za nje. Toraj treba zidati naprej. Oba nadstropja sezidati, kakor imamo v načrtu, bi stalo najmanj še enkrat 70 tisoč, kakor je stal sedanji del. Toda danes imamo še 69 tisoč dolga. Cerkevna oblast nam več dolga ne dovolji, kakor kolikor ga že imamo. Spraviti skupaj v enem letu 60 ali 70 tisoč — ? To je nemogoče! Kaj toraj?

Pozidajmo vsaj še eno nadstropje! Za najmanj pet let bosti še dve sobi popolnoma dovolj. Tako nam pa ostane dve tretjini celega nadstropja praznega, kar pa naj bo naša dvorana. Širjava dvorane bi bila 35 čevljev dolžina pa 84. To bi stalo nekako 30 tisoč. Nabrat moramo najmanj 15 do 20 tisoč. Ko bomo plačali prvih 14 tisoč škofiji, nam bodo gotovo dovolili teh 14 tisoč še enkrat nazaj. Plačali smo pa od tega že 9 tisoč in nam ostane samo še pet. Tako bi bilo dovolj, da bi dobili lepo dvorano in dve šolski sobi. Tudi cela stavba bi dobila lepo lice in bi bilo krasno posloplje.

Zato je svetoval g. župnik, da bi naredili v februarju zopet velik "drive." Vse družine bi obiskali po celi naselbini in bi prosili.

1. cash prispevkov v denarju od tistih, ki to zmorej. Tega bi se moralo kolikor mogoče veliko nabrati.

2. večje svote podpisane, da se bodo pred 1. junijem, ali vsaj pred 1. julijem izplačale v obrokih, kakor bi dotični sam sklenil. Te svote bi se pa podpisale ne kot obljuba, temveč kot "prave državno veljavne bančne note," katere bi se potem prodale ali našemu Stavbinkemu društvu, ako bi jih hotelo kupiti, ali pa Metropoli-

tan State Banki, ki bi kupila te note in nam denar takoj nakazala. Tako se delajo vse mestne in državne naprave in stavbe.

3. za dve leti po dva, ali en dolar ali vsaj 50c. na TEDEN. Tudi ti tedenski prispevki bi ne bili samo obljube, temveč bi bile delnice "Stavbinkeskega društva" ali pa, ako se to ne bo dalo urediti, bančne note Metropolitan Banke, za katere bi nam banka dala denar takoj. Minuloto leto je že 22 oseb plačevalo vsaki teden po \$1.00 za šolo, in okrog 30 po 50c. Ako bi vsaj kakih 350 družin in 200 fantov in deklet hotelo tekom leta povprečno plačati po \$50.00 na leto ali po \$1.00 na teden, nekateri več, drugi manj ako bi bogatejši hoteli dati po \$200.00 ali \$100.00 potem bi se lahko zbrala skupaj svota \$25—\$20.000.00. Ker bi ta denar potrebovali takoj junija ali julija, tedenski prispevki bi prišli pa še le tekom enega leta. toraj prepozno, zato bi pa bile te obljube prave bančne note, da jih bo banka kupila in nam dala denar TAKOJ, farani jih bodo pa plačevali, kakor bodo hoteli samo da bo plačane v obroku, katerega si bodo sami določili. Seveda vsak nosameznik pa plača sam tudi obresti za svojo noto.

O teh predlogih se je vnela daljša debata. Vendar pokazalo se je takoj, da je to edini način, po katerem je mogoče doseči šolo takoj letos in da ne kaže drugega, kakor jih sprejeti in iti na delo. Bili so sprejeti enoglasno. Sklenili so pa farani, da bodo z vso silo egitali po naselbini, da bi se dalo toliko nabrati, da bi se izpeljala stavba v celoti svojega prvotnega načrta. Ako toraj hočejo farani imeti celo šolo dozidano do vrha, sedaj naj to pokažejo — z dolarji. Po angleško bi jim rekli: "Say with the — Dollars," "povejte z dolarji ne z besedami," ker besede nobena banka ne menja in noben delavec ne sprejme kot plačilo. Tudi naj nihče ne reče tako neumne besede, kakor so jih rekli nekateri, predno se je začela šola zidati: "Ko bo lopata zapela, pa bom dal." Lopata je pela, da je bilo le kaj, njegovih dolarjev pa le ni bilo. Potem so rekli, "ko se bo prvi kamen položil, pa bom dal." Položil se je cel fundament, dolarjev pa še ni bilo. Potem so rekli: "Ko bo streha položena, pa bom dal." Pa dajmo sto streh, pa njihov dolarjev še ne bo. Nek Slovenec je tako podpisal \$500.00. Še danes ni centa dal in ga ne bo. Zato zdaj takih prismojenih besedi nočemo čuti več. Kdor ne bo dal "Cash" ali se ne bo zavezal plačati večje svote — naj se izgovarja, kakor hoče, vsi bomo vedeli, da "bluffa." Daj ali pa reci: ne dam, pa vemo pri čem da smo.

Nato se je prešlo k volitvi cerkvenega odbora in odbora za šolo in "drive."

V cerkveni gospodarski odbor so bili izvoljeni stari člani Mr. A. Glavač, Mr. Math Kremesec, Mr. Anton Bogolin in novi člani Mr. Leo Juriovec, Mr. Anton Farkas, Mr. Štefan Zapčič, toraj trije Slovenci iz Prekmurja in trije ostale Slovenije. Letošnje leto se je dalo Prekmurcem popolno zastopstvo pri upravi župnije, da se jih ne bo moglo več begati in hujskati proti "kranjski" cerkvi, kakor do sedaj. Kakor je g. župnik pojasnil se je zadnje leto zelo agitiralo med Prekmurci proti "kranjski" cerkvi. Vse hujskanje je prihajalo od ljudi okrog hrvatske cerkve na Throop street in ubogi zaslepljeni Prekmurci so se dali premotiti, da je društvo Sv. Križ odstopilo od župnije sv. Štefana in pristopilo k hrvatski cerkvi, za kar ni imelo pravice. Vendar nam je vse eno, ako kdo hoče iti v kako drugo cerkev, kakor kamor po določilu cerkvene oblasti spada, slobodno mu! Pravilo pa to ni, še manj pa častno! Cerkev sv. Štefana je toliko "prekmurska" kolikor "kranjska." Pri cerkvi imajo prvo besedo

prekmurski Slovenci, ker jo najboljše podpirajo. Sedaj g. župnik išče samo še duhovnika Prekmurca, pa bo dobro poskrbljeno.

Za kolektorje, ali pomožni odbor so bili izvoljeni dosednji odborniki Mr. John Fraus, Mr. Andrej Jelenčič, Mr. Anton Brodarič ml., Mr. Frank Simec, Mr. Frank Zabkar, Mr. Jožef Raj, Mr. Frank Puklovec, Mr. Petek, Mr. Silvester Hrastar, Mr. Evald Kremesec.

Glede šolskega odbora za "drive" se je enoglasno sklenilo, da se prepusti imenovanje celega odbora č. g. župniku, ki naj ta odbor imenuje in skladiše ta teden posebno odborovo sejo, da se vse potrebno pripravi za "drive."

Nato so prišle razne točke nasveti in pritožbe.

Glede šolske sv. maše se je sklenilo, da naj se opozori farane, naj ob 9. uri ne hodijo k sv. maši, ker je to šolska maša. Sicer smo že zadržali dva razreda odločili za pol osmo sv. mašo, vendar še ni prostora za vse. Za otroke se odloči toliko klopi, kolikor jih je potreba, da niso preveč natlačeni. Za odraslene se pustijo samo zadržne klopi, ko so te polne morajo drugi stati.

Glede šolskega plačevanja se je vprašalo, kako in koliko plačujejo šolnine otroci, katerih stariši ne podpirajo cerkve in niso za šolo nič dali. Nato g. župnik pojasni, da je šola sv. Štefana edina šola, ki ne samo sama sebe vzdržuje, temveč prinaša še čisti dobiček. Letos je čistega \$192.00. Ako k temu prištejemo še čisti dobiček dveh šolskih zabav, znaša nad petsto dolarjev, če vpoštejemo, da so šolski otroci pri bazarju prodali za \$500.00. toraj so šolski otroci plačali vse šolske stroške sami, t. j. plače č. sestram, knjige, šolske potrebščine, plačali premost za šolo in cerkev, pa je še preostalo. To je bilo pa mogoče, ker je toliko otrok in ker morajo otroci, katerih stariši ne dajo za cerkev naravnost, potem toliko več tiktov prodati, toliko več številki prodati, pa celo mesečnino. Šolnino \$1.20 plačati. Toraj cerkev nima zgube, temveč dobiček.

Govorilo se je tudi, kako se naj postopa z onimi, ki bi ne prispevali redno za cerkev. Č. g. župnik je povedal, da je do sedaj postopal strogo. Vendar sedaj so se pa farani že navadili reda in tisti, ki nočejo nič prispevati, tudi ne prihajajo več k nam, temveč se notikajo po raznih tujenarodnih cerkvah, kjer nimajo reda. To sicer ni lepo, vendar nas to ne briga, to je njih stvar in stvar župnikov dotičnih cerkva. Pravi zavedni Slovenec ne bo šel v drugo župnijo kakor v svojo. Ako stanuje daleč od svoje slovenske cerkve, hodi navadno v tujo najbližnjo, kadar pa le more pa pride domov v svojo slovensko cerkev in gotovo pa podpira z mesečno kolekto najprej svojo slovensko.

Tudi je č. g. župnik povedal, da je v Chicago najmanj deset tisoč Slovencev, katerih polovica še hodi v cerkev. Ko bi vsi teh pet tisoč spadalo v eno cerkev, v svojo slovensko in bi vsaj z mesečno podpirali to svojo cerkev, potem bi imeli mi že šolo celo dozidano in vse plačano.

Posebno pa ni lepo od nekaterih teh raztresenih slov ovčic, da prihajajo, ko potrebujejo cerkev, delati dren sem k nam. Ako pa treba kaj žrtvovati, se pa skrijejo in izgovarjajo, da ne "spadajo" k nam. Taki krajejo, česar ni nihove. Mi nikogar ne silimo k nam, od vsakega pa, ki hoče imeti koristi od cerkvene občine, pa odločno zahtevamo, da nosi tudi breme. Vsi Slovenci naj tako naredi, pa kmalu ne bo Slovenske cerkve. Zato "raztreseni Slovenci." — pravičnost! Vsi enake pravice, pa tudi vsi enake dolžnosti.

To sporočamo v "Edinosti" radi tega, da bodo čitali tudi oni Slovenci. Če niso bili zadržni v cerkvi in toraj niso dobili "Glasila" župnije, pa tudi (Dalje na 3. strani.)

Tvoj nedeljski tovariš.

Rev. Kazimir Zakrajšek, O. F. M.

TEDENSKI KOLEDAR

4. po razgl. G. — Vihar na morju. Mat. 2, 23.
1. Nedelja — Ignacij, škof in muč., Brigita.
2. Ponedeljek — Svečnica. Kandid.
3. Torek — Blaž, škof in muč.
4. Sreda — Andrej Korzin, škof in suoz.
5. Četrtek — Agata, dev. mučenica.
6. Petek — Tit, škof. Doroteja, dev. muč.
7. Sobota — Romuald, op. Rihard.

OZNANILO.

Danes je 4. nedelja po razglasenju Gospodovem in prva v mesecu februarju. Spomin sv. Ignacija škofa in mučenca in spomin sv. Brigite, redovnice.

Jutri, 2. februarja praznik Marijinega darovanja Jezusa v templju ali Svečnica. Pred glavno sv. mašo se blagoslovljajo sveče, ki se bodo rabile čez leto pri službah božjih. Vsak katolik ta dan daruje svoj prispevek za nakup potrebnih sveč. Objednem si tudi sam poskrbi sveče, katere si da blagosloviti za razno domačo uporabo, kakor za čas bolezni, ko pride duhovnik s zadnjo popotnico v hišo, kakor tudi za smrtno uro.

V torek, 3. februarja spomin sv. Blaža škofa in mučenca. Ta dan se po cerkvah deli takozvani blagoslov sv. Blaža proti vrtnim boleznim.

V petek, prvi v mesecu. Danes teden 1. predpostavne nedelje ali sedemdesetnica. Začetek predvelikonočnega časa.

Ameriški škofje so v dogovoru s sveto stolico odločili ta mesec februarj za mesec katoliškega tiska, ko opozarjajo vse katolike na njih dolžnosti do katoliškega tiska. Najbolj potrebno apostolsko delo danes je po izjavah naših duhovnih voditeljev delo za povzdigo katoliškega tiska. Katoliki bomo toliko močni, kolikor bo močan naš katoliški tisk. Zato, katoliki, čujmo ta mesec resen klic naših voditeljev in storimo vse, kar je v naši moči za povzdigo svojega tiska. Naročimo se na katoliške liste, skušajmo jih razširiti med svojimi znanci in prijatelji. Nov naročnik pridobljen za katoliški tisk je nov vernik za cerkev Kristusovo.

Pred vseh pa molimo ta mesec za naše katoliške moderne apostole, ki se po katoliških uredništvih trudijo in mučijo za našo katoliško stvar. Ti možje zaslužijo našo hvaležnost, pa tudi naše molitve.

"Gospod, reši nas, poginjam." Mat. 8, 25.)

Ladjica, v katero je stopil Kristus, nam predstavlja sveto katoliško cerkev, kjer živi na skrivnostni način njen ustanovnik in nevidni krmir Jezus Kristus.

Tudi ta ladjica je morala od svojega začetka do danes priti skozi mnogo strašnih in velikih viharjev, ki so jo pokrivali visoko z valovi sovraštva in preganjanja. Toda vselej je po taki burki nastala velika tihoča. Sveta cerkev je premagala vsa nasprotja, vse sovražnike in mirno plula dalje skozi stoletja. Ima pač seboj Jezusa.

Tudi v naših časih so se začeli ti valovi sovraštva dvigati višje in višje in divjati proti nji, da bi jo uničili. Velike organizacije z milijoni članstva z velikanskimi kapitali, z velikim vplivom in velikansko silo se vedno bolj divje zaganjajo ob njo. Prostozidarji, Kluksarji, drugoverci, neverci, moderni učenjaki, državniki, vse se je združilo.

Mi se sicer ne bojimo za to ladjico, ker vemo, da imamo v nji Gospoda. Ko bo sila priki-

pela do vrha, bo že zopet vsal in zapovedal vsem tem vetrovom in utihnil bomo morali, kakor še vselej. Cesar se bojimo, je leto, da bi ti valovi ne potegnili seboj v globočino grega in brezverstva nas, naše družine, naš narod.

Zato moramo takoj vsi na delo, da omejimo to nevernost. Glavni način boja sedanjih sovražnikov je pa časnikarstvo, je tisk. Tako mora biti tudi nas katolikov glavno sredstvo obrambnega orožja — delo za naše katoliško časnikarstvo, za katoliški tisk.

Ta mesec februarj je odločen za mesec katoliškega tiska. Danes so dolžni vsi katoliški duhovniki pridigati o tem predmetu in obrazložiti svojim vernikom potrebo sodelovanja, podpirati tega našega obrambnega orožja — katoliškega tiska.

In to je v resnici prepotrebna stvar.

1. Katoliški tisk je najvažnejše delo vseh katoliških duhovnikov, vseh katoliških laikov in katoliških organizacij.

Katoliškega duhovnika dolžnost je oznanjati ljudem nauke svete vere in jih voditi po potu lepega krščanskega življenja proti Bogu. Duhovnik je voditelj src k Bogu. To pa on vrši z molitvijo, z delitvijo sv. zakramentov, z daritvijo svete maše, kot glavno sredstvo tega delovanja je pa prižnica. Sam sv. apostol Pavel trdi: "Vera je iz poslušanja." In: "Kako naj verujejo v Boga, o katerem niso čuli?"

Vendar pa je danes časnikarstvo važnejše kakor pridige. Ljudje le prepogosto nočejo priti poslušat o tem Bogu. Pač pa danes vse čita in sicer veliko čita. Ko gre delavec na delo in iz dela, čita. Ko ima opoldne prosto uro, se naje in potem čita. Zvečer ko pride domov čita. Bolj kakor vsakdanji kruh, pozele ljudje čitanja. Toda ljudje ne čitajo samo, temveč tudi verjamejo to, kar čitajo. "Čital sem tam in tam, v tem in tem časopisu," je danes dokaz, ki ga čujete sto in stokrat na dan. Za navadnega človeka je danes to dokaz, da je kaj res, ali da ni res. "Če bi ne bilo res, bi si neupal pisati," dokazuje vsakdanji človek.

Zato pa le velja danes pravilo: "Povej mi, kak časniki čitaš in jaz ti povem, kdo in kakšen si."

To vedo hudičevi služabniki. Kako z velikansko silo hite za to tiskati časnike, knjige brošure in jih razširjati med ljudstvo. Kako velikanske tiskarne zidajo, s kako velikanskim denarjem. Ne več toliko pridiga, temveč pisana beseda ima danes moč. In kdo danes ne vidi potrjene te resnice pri vsakem koraku.

Mi ameriški Slovenci sami na sebi to britko čutimo. Kdo nam je zastrupil tisoče in tisoče našega naroda? Slabo časopisje, strupene brezverske in nemoralne knjige.

2. Zato, ako hoče duhovnik danes vspešno delovati ali je dovolj, da se omeji na govorjeno besedo, na svojo pridigo. V cerkvi ima samo del svoje župnije. Drugi veliki del je doma. Toda vsi pa čitajo. In vendar so tudi ti njegove ovčice.

Poleg tega ali mu slabo časopisje ne podira celi teden, kar je on v nedeljo sezidal s svojim navdušenim govorom; Vsi duhovniki čutijo to.

Zato je pravilno zaklical velik papež Pij V.: "Zastonj zidate cerkve, šole, bolnišnice, ako ne boste skrbeli za katoliško močno časopisje, ki vam bo vse to branilo."

Enako tudi lajikom ne more biti vse jedno, kake zmote se širijo okrog njih. Kakor nikomur ne more biti vseeno, kako skrbne sosedje za varnost ognja, kajti ako nastane v njegovi okolici požar, bo tudi njegovo premoženje v nevarnost.

Tako nikomur tudi ne more biti vseeno, kakšni so ljudje v njegovi okolici. Vsa splošno pokvarjenost bo okužila tudi njega. Koliko smo imeli katoliških mož, ki so še pred nedavno govorili: "Mene pa ne bodo dobili," mislili so na naše brezverce. Pa so jih! Še več! Moroda je veliko teh mož danes, ki so celo sami agitatorji za slabo časopisje, za zmoto. Sam se je okužil in še drugo okužuje.

Enako velja tudi za katoliška društva in jednote. Zastonj se prizadevate za razširjenje svojih organizacij, ako ne boste skrbeli za katoliško časopisje, ki vam bo širilo katoliško idejo, branilo Vaše organizacije pred napadi sovražnikov, vse vaše delo je zastonj, ali boste pa vse izgubili Dr. sv. Barbare je dovolj jasni dokaz.

Ali ni zato v resnici prva in poglavitna dolžnost vseh duhovnikov in vseh laikov, kakor tudi vseh katoliških organizacij, da delajo pred vsem in naprej za močan katoliški tisk?

Kdor ni slep, ta mora jasno videti.

3. Sveta in poglavitna dolžnost je, da ta mesec posvetimo tudi mi, vsak izmed nas kakor mi duhovniki, tako vi laiki, tako naša katoliška društva, vse svoje moči, svoj prosti čas, svoje zmožnosti in tudi svoj denar v to, da pokrepimo svoje katoliško časopisje, kolikor se največ da.

Pa to ni dolžnost samo nekaterih? Ne. To je dolžnost vseh, vsakega katolika posebej. Vseh bomo dosegli samo, ako bo vsakdo, toraj tudi ti, ki to čitaš, pomagal, storil svoj del pri tem delu. Delo je velikansko. Zato ga bomo dosegli samo, ako bomo vsi, vsak posameznik brez izjeme, storili kolikor največ mogoče za ta namen.

4. Kaj pa naj storimo?

a) Pred vsem naročimo sami kolikor največ mogoče katoliških listov. Med ameriški Slovenci jih nimamo dosti. Imamo "Amerikanski Slovevec in Edinost," "Ave Maria" in "Glasilo K. S. K. J." To so edini katoliški časniki za 125.000

Slovencev. Dosti, da, sramotno malo. Pa še ti se bore z velikimi težavami obstanka. Koliko jih imajo nasprotniki!?

Zato je dolžnost vsakega katoliškega Slovence, da ima gotovo naročene vse te tri časopise. Niti deset dolarjev dati na leto za tako velikansko važno stvar — ali ni to sramotno malo? In kdo more reči, da tega ne zmore?

b.) Skušaj pridobiti za te liste vsaj po enega naročnika. Ko bi se vsak naročnik zave dal te svoje dolžnosti in ta mesec rekel sam pri sebi: "Vsaj enega naročnika moram pridobiti," in bi potem to tudi storil, kako bi se naše časnikarstvo samo ta mesec pokrepilo! In kaj je enega naročnika pridobiti? Nič! Treba samo nekoliko lepih besedi, poguma. Da, poguma, pred vsem treba, da se človek ojunači govoriti s znancom o tej stvari in potem ga prepričati o koristi tega ali onega lista.

Posebno potreben je ameriškim Slovincem, katoliški dnevnik. Brez dnevnika smo nič. Tednik ali mesečnik nimajo toliko vpliva, kakor ga imajo dnevniki. Zato je dolžnost sveta dolžnost vseh katoliških ameriških Slovencev, da vse store, vse žrtvujejo, da si ga pribore prej ko preje. Sovražnik nas osramoti, ko ga on more, mi pa ne, da si nas je vendar veliko več in smo bolj navdušeni za svoje prepričanje, kakor oni, katerim se gre za resnico, onim pa za laž in zmoto.

Dragi kristjani, ta mesec je naših nadpastirjev določen za mesec, katerega vsaki dan mora vsak katolik posvetiti kakemu dobremu delu za napredek katoliškega tiska. Ne pozabimo, da se to tika tudi tebe in da je tudi tvoja dolžnost, da storiš kolikor največ mogoče za to vzvišeno stvar. Gre za tvoj narod, gre za tvojo vero, za tvojo cerkev in pa tudi za tvojo družino in tvoje zveličanje. Vsi pa pridno molimo in kličimo posebno ta mesec: "Gospod reši nas, poginjam." Molimo pa tudi za naše katoliške časnikarje. Amen.

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje s 2. strani.)

na shodu niso bili, da bi bili čuli, o čem se je sklepalo. Glede plačevanja nedeljskih kolekt vsako nedeljo v kovrticah, kar smo vpeljali preteklo nedeljo se je izborna obneslo. Za \$1.486.54 so se nam nedeljski dohodki pomnožili. Ko bi še "ta trmasti" hoteli uklopiti svoj trd tilnik občni volji in občenemu blagru in sprejeti koverte, potem bi bilo še veliko boljše. Koverte je dajalo nekako 600 faranov. 22 jih je dajalo po \$1.00 na teden, nekateri še več.

Glede teh kovert so mislili nasprotniki, da bodo uničili to napravo in škodili cerkvi, zato so celo leto podlo sramotili č. g. župnika in mu dajali javno ime "Koverta", kakor kaki smrkovci. Takega početja so zmožni samo najpodlejši značaji, kak količjak dostojni človek, ki ima samo malo časti še in ni podlež, tega storil ne bo. Povejte kakemu Amerikancu o tem, pa bo rekel na to samo eno: "Shame!" Mi pravimo pa: fejt vas bodi! Vendar č. g. župnika ni to motilo in naj bo to njegov letni prispevek za župnijo kolikor so koverte prinesle čistega, kajti za to svoto je on moral trpeti od slovenskih podležev preganjanje in sramotjenje.

Takoj ta teden bo prva seja odbora za drive, ki bo vse potrebno uredil in pripravil, da se bo drive začel drugo nedeljo meseca februarja.

Mej tem časom je bilo že odobrova seja, ker se je ta dopis zakasnil, o kateri poročamo jutri.

SIRITE "A. S. in EDINOST"

GRDINA IN SINOVI.
PRVI SLOV. POGREBNI ZAVOD
1053 E. 62nd Street
CLEVELAND, O.
Randolph 1881.

SIRITE "A. S. in EDINOST"

SOLNČNI MRK DNE 24. JANUARJA.

Časopisje obširno poroča, da se bo solnce, luna in zemlja združile zjutraj na dan 24. januarja in pokazale gotovim delom Severne Amerike koliko glorijsnosti lahko pokaže narava. Popolen mrk se bo začel približno 120 milj od Dulutha, Minn., kjer bo že vzhajajoče solnce zamrknjeno. To bo povzročilo precej nagajivosti petelinjemu rodu, ki po navadi naznanja približajoče se jutro s svojim petjem. Trinerjevo grenko vino je zelo zanimivo in v tem mrku, kajti to imenitno zdravilo zatemi slavo vsem drugim železnim zdravilom na ameriškem trgu. Svedoče in pohvalna pisma prejemo vsak dan. "Boyd, Wis., 21. dec. Jaz sem stalni odjemalec vaših izvrstnih zdravil. Jos. Zais." "Harleigh, Pa., 22. dec. Trinerjevo grenko vino je zelo dobro zdravilo. Paul Smieth." "Minneapolis, Minn., 23. dec. Jaz stalno rabim Trinerjevo grenko vino in sem pronašel, da je izvrstno zdravilo. Bronislav Bachul." Nič ni boljsega, ako imate slab apetit, zabasnost, pline, glavobol ali pa druge želežne nerednosti. Ako ne morete dobiti tega zdravila, ali pa Trinerjevega Cough Sedative, proti prehladu pri lekarnarju ali trgovcu z zdravili v vaši okolici, potem pišite naravnost na Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

SLOVEČI UMETNISKI FOTOGRAFIST

Nemecek
1439 W. 18th St.
IZDELUJE NAJBOLJŠE SLIKE!
SVOJ POKLIC VRŠI ŽE S 30-LETNO IZKUŠNJO!

Izobrazba ima svoj dom v knjigah.

Nove knjige! Nove cene!

V zalogo smo dobili raznovrstne nove podučne knjige. Naročite si jih in opremiti z njimi svojo knjižnico. Naročilom je vedno pridati potreben svoto, v čemu ali money ordru.

RAZNE KNJIGE.

Ajdovski Gradec, J. To-minšek	20	Občinsko posredništvo	75
Amerika in Amerikanci J. F. Trunk v. zvezkih, mehko, vezani	1.50	Osnutek, Slov. nar. gospodarstva	45
Franc Pirc, življenjepis Friderik Baraga, meh. vez.	45	Osmero Blagrov, nauk za srečno življenje, vezan	1.00
III. Slov. Kat. shod v Ljubljani	35	O sv. Cirilu in Metodu	50
Katoliški shod v Ljubljani	1.00	Peter Barbaric	95
Kitajci in Japonci	45	Podobe iz misijonskih dežel	30
Koledarji Ave Maria letniki 1918-1920. in 1922. po nizki ceni	25	Pogled v novi svet	95
Koledar dr. sv. Mohorja 1921.	20	Prilike P. Bonaventura	35
Krištof Kolumb, Odkritje Amerike	45	Slovenski župani	25
Krščansko pravoslovje	75	Slovenci, Erjavec	1.25
Kratka zgodovina Slov. Hrv. in Srbov	25	Slov. rast. imenik	25
Kratka zgodovina Slov. slovstva	1.00	Sluke iz Belokrajine	30
Milosrčnost do živali, za mlade in stare	25	Sveta Rusija	45
Mlada leta I. knj. Dr. J. E. Kreka	1.00	Turkus	45
Moderna družba in cerkev	25	Vladar	40
Narodno gospodarski esej	35	Vojska na Balkanu, meh. vezana	75
Naša država	75	Vojska in Mir, Iz. J. T.	75
Naša pota, I. in II. vz. oba Ob. 50-letnici Dr. Janeza Kreka	25	Več luči, dva zvezka	20
		Zgodovina Breziške župnije	95
		Zgodovina Cerkljanske fare	50
		Zgodovina fara ljubljanske škofije	45
		Zgodovina novejšega slovenskega slovstva II. knj.	1.25
		Zgodovina srednjega ve-ka	75
		Zapiski iz Dunaja	10
		Slovenska Kuharica	1.00

V zalogo smo dobili razne Naročite si jih in opremiti z vrstne nove podučne knjige. njimi svojo knjižnico.

Knjigarna Edinost

1849 — West 22nd St. Chicago, Ill.

Razpisane nagrade

povodom

Veike jubilejne kampanje K. S. K. J.

KAMPANJA OTVORJENA 1. OKT. 1924.
ZAKLJUČEK ISTE 31. MARCA 1925.

STARE veljavne nagrade za POSAMEZNE ČLANE(ICE):

A. Za vsakega novega člana(ico) odrastlega (aktivnega) oddelka prejme član(ica), ki prosilca predlaga \$1.00.

B. Za vsakega novega člana(ico) mladinskega oddelka prejme član(ica), ki ga predlaga 50c.

C. Stare veljavne nagrade za KRAJEVNA DRUŠTVA za OZA oddelka, aktivni in mladinski:
I. nagrada \$25.00 za ono društvo, ki bo od 1. jul. do 31. dec. t. l. pridobilo največ članov ali članic.
II. nagrada \$15.00.
III. nagrada \$10.00.

NOVE nagrade za KRAJEVNA DRUŠTVA, veljavne za pridobivanje članstva za aktivni in mladinski oddelci:

D. PRVA skupina društev, broječa do 100 članov:
I. nagrada \$50.00, II. nagrada \$25.00, III. nagrada \$15.00.

E. DRUGA skupina društev, broječa od 100—200 članov I. nagrada \$50.00, II. nagrada \$25.00, III. nagrada \$15.00.

F. TRETJA skupina društev, broječa nad 200 članov: I. nagrada \$50.00, II. nagrada \$25.00, III. nagrada \$15.00.

KATOLIŠKI SLOVENCİ IN SLOVENKE! PRISTOPAJTE K NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI SLOV. KATOL. PODP. ORGANIZACIJI: K. S. K. JEDNOTI!

HAGARIN SIN

ROMAN. PAUL KELLER. — F. O.

Pa to ni zaradi dekleta, ne, samo zaradi njene ljubke, prijazne duše.

In vedno se mu je vrnilo upanje. "Ne" je rekla, "ne, ne!", ko je vprašal, če bo vzela godca. Toda tako govore vsa dekleta, ki nečejo izdati svoje ljubezni. Kristina je mislila pač resno, ko je rekla "ne." Godca noče samo zato, ker se boji staršev, ljubi pa vendar tujca.

Zene brez ljubezni dr. Friedlieb noče, ljubezni — ženske ljubezni pa, meni, ne more on nikdar zaslužiti.

Medtem je pa bil ta, kateremu je zavidal doktor, bolj zapučen kot vsi drugi. Na zunaj mu ni manjkalo nič. Kristina z njeno skrbjo je uganila vse njegove želje. Boljšala mu je hrano, delala skrivaj slanino ali pa gnjati na kruh, vtikala cigare v nedeljsko suknjo in mu skušala olajšati delo, kjer je mogla.

Godce kot ubog berač je mislil, da sme to vse sprejeti, pravega veselja pa ni imel nad tem.

Ko je prišel zvečer v sobo spat, je našel navadno pod zglavjem nekaj izbrano lepih jabolok.

Poznal je mило roko, ki jih je tja skrila, blagoslavljal je pa ni; jedel je jabolka z dobrim tekom, pa brez veselja.

Nekoč pa, ko se je ulegel kot vedno v temi v posteljo in segel po navadi po okroglem zadnjem prigrizku, je začel najprej pljuvati in zmerjati, nato se je pa glasno in ves srecen smejal.

Ugriznil je v surov krompir.

Položila ga je tja Lora.

Ta večer je blaženo zaspal in njegove sanje so bile solčne in srečne, polne petja in srebrnega smeja.

Zalostni večer "semnja" v Pohlendorfu je že davno pozabljen. Lora mu je rekla, da se je gotovo motil, da je videl v temi noči druga dva, ker ona ni šla od spremljevalke, Fischerjeve Selme.

To je odvalilo težek kamen z njegove duše. Pa vendar je prišla vsak dan nova skrb. Vsak dan se je smejala Lora s katerimkoli mladeničem. Njen obrazek se je svetil, plavi kodrast lasje so vihrali okrog belega čela in fantu, s katerim je govorila, so žarele oči.

Za Kristino se ni brigal nihče. In tudi Roberta je premagal plavi čar. Lorin surov krompir mu je bolj ugajal, kakor Kristinina lepa jabolka.

Često je bil krivčen nasproti tihi deklici in nehvaležen v srcu. Njena skrb mu je bila nadležna, ker se mu je vedno bolj in bolj vsiljevala misel, da je zaljubljena vanj. Tudi preprost človek hoče ženo priobiti, ne najti. Nekolikokrat je bil nepotrepljiv, surov proti Kristini. Če je mislil na to, da bi jo vzel, ga je streslo v dnu srca, ne da bi vedel vzrok; kot bi začutil v srcu bolezen, tiho grozo.

Zmeden, zučuden, brez sveta je bil čisto.

Zakaj je tako prijazna? Zakaj mu tako streže? Če je kosil v kuhinji, je večkrat opazil, kako vise njene velike oči na njem. Vroče mu postane takrat in težka nemirnost ga obide.

Kaj hoče? Saj je tako bogata. Ne more dobiti nikogar? Ali zakaj ji tako ugaja? Noče ji ugajati, noče več njene skrbi, rajši hoče biti lačen, brez te ljubezni, ki mu je zoprna.

SEVEDA FOREST CITČANI

Vedo, da se kupi najboljše vsakovrstno železnino, ki se jo potrebuje bodisi pri grajenju domov, garaž ali karinegakoli poslopja, kakor tudi najboljše raznotero pohištvo po najnižjih cenah pri znanem trgovcu

BENJ. EICHHOLZER

Trgovec z vsakovrstno železnino
527 — Main Street. Forest City, Pa. (T.)

Za dobro pohištvo

SE obrnite vedno na staro poznano veletrgovino.

Ako hočete Vaše domove opremiti s trpežnim in dobrim ter lepim pohištvom, tedaj pojdite tja, kjer se tako pohištvo prodaja.

Ako hočete imeti v Vaši kuhinji dobro peč, dobro kuhinjsko posodo tedaj pojdite isto kupiti h

W. SZYMANSKI

VELETRGOVINA Z RAZLIČNIM POHIŠTVOM.

1907 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.

Dobro, da ni dal nji takrat srebrnega srčka, dobro, da ga je podaril Lori, ki ga pa ni nikdar nosila, še ob delavnikih ne.

Ko se je bližal november koncu, se je Kristina nenadoma spremenila. Še bolj tiha je bila in za spoznanje bolj blede. Nič mu ni več vtaknila v žep, jabolko mu ni več dajala pod vzglavje, rdečica jo je polila, če jo je srečal, in se mu umaknila. Vsa zmešana je bila.

Razžalil jo je. To mu je hudo, ker je dobra, dobra in ljubša. Tudi lepa, če dobro premisli. Samo, da je ne more ljubiti, ne tako kakor Loro.

Gotovo je ljubosumna.

Vedno bolj zmeden postaja, vedno bolj zapučen.

Ko je sedel nekoč sam pri večerji, pride zopet in se mu udeje nasproti. Zelo blede je in le s silo more govoriti.

"Rada bi se vam razodela, Robert. — Zaupanje imam do Vas in dobro vem, da me ne boste izdali, če Vam nekaj zapam."

"Da — da — seveda ne!" spravi komaj iz sebe.

"Zelo — zelo sem nesrečna. Glejte, štiriindvajset let imam. Ko se vrne Bertold od vojakov, se bo gotovo oženil in prevzel posestvo. Starši gredo potem iz hiše in jaz sem tukaj odveč. Moram proč. Poleg mlade gospodinje ni prostora zame. V tujo hišo moram potem v službo, ker pri starših nočem ostati. To mi bo zelo težko. Najbolje bi bilo zame, če bi se mogla omožiti."

Robert pobledi ko stena. Zdaj mora priti. Ona ga mirno pogleda in nadaljuje:

"Toda omožiti se ne morem, ker je sam en človek na svetu, s katerim bi bila srečna, on pa ne misli na ženitev. Ta človek je dr. Friedlieb."

"Do — doktor —"

Strme jo pogleda.

"Da! Vem, da je to neumno od mene. Nobene žene ni našel, ki bi mu ugajala, do štiridesetega leta; kaj mu naj ugaja na meni preprosti deklici? Hotela sem Vam to povedati iz posebnega vzroka, Robert. Nobenega moža na svetu ne bi hotela kakor dr. Friedlieba. In ker ga ne morem imeti, se ne bom nikdar omožila."

Še vedno strmi v njo molče.

Kristina vstane in mu poda roko.

"Vse to sem Vam povedala zaupno, Robert. Vedno, vedno me morate razumeti. Vedeti morate, da nisem srečna, in če storim za Vas nekaj malenkosti, ne smete tega napačno razlagati, ampak mislite si samo: to dela, ker ni srečna in jaz tudi ne."

Sedaj vidi, da ga je spregledala. Osramočen in osupel stoji pred njo.

"Kristina, nisem — nisem vedel — hudoben sem! Sram me je!"

Ona se mu nasmehne in zmaje z glavo.

"Ne, ne Robert! Samo na to morate vedno misliti, da sva prijatelja, dobra prijatelja, najboljša prijatelja!"

Prijazno mu še prikima in odide.

ZDRAVA ČISTA USTA — POTREBNA ZA ZDRAVJE NEWYORSKI ZOOZDRAVNIK

Premakljivo in nepremakljivo umetno zobovje.

Zlate — gumijaste in aluminijaste plošče umetno narejene — nizke cene.

Zobe preiščem brezplačno. Zobe izrujem brez bolečin.

Phone: CANAL 1651

1958 W. 22nd St.,

Vogal Robey ceste.

Chicago, Ill.

'Šur Majk!

KARKOLI SF DA TISKATI IN KARKOLI NAR
KJE DRUGJE, TO NAREJAMO
TUDI MI!" TO SO BESEDE
NAŠIH TISKARJEV.

izdeluje tiskarska dela lično in točno. Že na stotine slovenskih in hrvatskih društev smo zadovoljili in zakaj ne bi še Vas?

Vsem cenjenim društvom se priporočamo, za vsakovrstne tiskovine, kot pisemski papir in kuverte z naslovi v vseh velikostih in različnih barvah.

Prav tako se priporočamo tudi posameznikom, trgovcem in obrtnikom, da se spomnijo nas, kadar potrebujejo kako tiskarsko delo.

Zmerno ceno, lično in točno narejeno delo jamčimo vsakomur!

TRGOVCI IN OBRITNIKI

ALI ŽE VESTE?

da ni businessa, če se ne oglašate. Kako naj ljudje pridejo k vam, če ne vedo za Vas? Poslužite se v tem oziru lista

A. S. EDINOST

ki zahaja v vse slovenske naselbine v Ameriki. Vsak katoliški Slovenec ga čita in je nanj naročen.

Oglašanje v našem listu je uspešno. Poskusite in prepričajte se!

Enako se priporočamo tudi cenjenim društvom, da se ob priliki prireditve spomnijo na naš list in objavijo v njem svoj oglas, ki jim bo mnogo koristil.

Vsa naročila pošiljajte na:

TISKOVNO DRUŽBO EDINOST

1849 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

hlevu hčerka Matilda. Ko jo je Leopold zagledal, je divje razkačen planil proti njej ter jo skušal udariti. Prestrašena sestra je zbežala preko pašnika, morilec pa za njo. Dohitel jo je. Zavihtel je sekiro in tudi Matilda se je mrtva zgrudila na tla. Bestialni zločinec jo je nato še z nožem zabodel v prsa. Po strahovitem zločinu je odšel Leopold do vaškega potoka, si tam mirno opral krvave roke in odšel v Kozje. Očividno je imel namen, da ubije še drugo sestro Ano. Med potjo so ga prijeli orožniki in ga uklenjenega odpeljali v zapore.

ŠIRITE "A. S. in EDINOST"

SLUŽKINJO IŠČE

družina brez otrok za navadno hišno delo in sicer za pet dni v tednu. Plača po dogovoru, katero veseli naj se zgodi popoldan ali na večer pri

C. W. COONEY

4328 W. Prairie ave.
CHICAGO, ILL.

JOLIETČANI POZOR!

Naznanjam rojakom in faranom fare sv. Jožefa, da imam veliko zalogo knjig iz Knjigarne Edinost iz Chicago. Mašne knjige v slovenskem in angleškem jeziku in vsakovrstne nabožne in posvetne knjige trdo in mehko vezane zelo po nizki ceni. Dobite me na mojem domu:

MARKO BLUTH,

512 — No. Broadway St.
JOLIET, ILL.

JAZ MARY ŠTALCER

CLEVELAND, O.

sem rabila Wahčič sem rabila Wahčičovo Alpentinkture za lase, ker so mi strašno odpadali tako, da bi bila vse zgubila, ako ne bi rabila Wahčičeve Alpentinkture, od katere so mi lasje takoj prenehali odpadati in dalje krasno in gosti rastejo tako, da imam sedaj en jard in tri palce dolge lase za kar se g. Wahčiču lepo zahvalim.

Imam pa še več drugih zdravil, katere bi morala imeti vsaka družina pri rokah v slučaju potrebe, kako so moške, ženske in otroške. Za rane, opekline, kraste, grinte, bule, turove, srbečo kožo, prahute, na glavi, zoper sive lase, revmatizem, kostibol in trganje, kurja očesa bradovice itd. Pišite takoj po cenik, ga pošljem zastoj.

JAKOB WAHČIČ

1436 E. 95th St.
CLEVELAND, OHIO.

JOSEPH PAVLAK

PRVI SLOVENSKI POGREBNIK IN EMBALMER
V CHICAGO!

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerno.

1814 — So. Throop Street,

Chicago.

Phones: CANAL 5903 in 5666.

Vsem onim, ki so povpraševali po knjigi

DOMAČI ZDRAVNIK KNAJP

sporočamo, da je ta knjiga zopet izšla in smo ravno kar dobili večjo zalogo iz starega kraja ter je vsem na razpolago.

CENA NOVI KNJIGI JE \$1.50.

Pošljite naročilo takoj na:

KNJIGARNO EDINOST,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Delavec! Sleherni dan se vprašaj

ALI REDNO PLAČUJEM

ALI REDNO ČITAM

ALI REDNO DOPISUJEM V

ALI ZADOSTI AGITIRAM ZA

**AMERIKANSKI
SLOVENE
IN
EDINOST**

LEPO POSESTVO NA PRODAJ

v vasi Hrast štev. 7 občina Suhar pri Metliki. Posestvo je v dobremu stanu na lepem prostoru, posebno pripravno za rojake, ki se mislijo naseliti v Beli Krajini. Za pojasnila se obrnite na lastnika

MARTIN GOVEDNIK

P. O. Box 174

CHISHOLM, MINN.

Phone: Canal 4340.

VINKO ARBANAS

Edini slovenski cvetličar v Chicagi.

1320 W. 18th Street,
CHICAGO, ILL.

Vence za pogrebe, šopke za neveste in vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem točno. Po naročilu dostavljam na dom.

Cene zmerno.

(T.)

SLOV. RESTAVRACIJA.

JOHN STAYER

Domača kuhinja in mehke pijače.

Za obisk se priporoča

Slovenecem in Hrvatom

1900 W. 22nd St.

CHICAGO, ILL.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZNINE, KLJUČAVNIC IN STEKLA

Najboljše delo, najnižje cene. Prevzamem barvanje hiš zunan in znotraj, pokladam stenski papir.

Phone: Canal 0490.

DRUŽINSKA PRATIKA

je dospela iz starega kraja za leto 1925. To leto so jo izdali v jubilejni izdaji in je lepša kot kdaj prej. S poštno stane 25c. Naročite jo takoj, predno poide zaloga. Naroča se od Knjigarne Edinost.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištvo ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu!

• 2018 W. 21st Place

CHICAGO, ILL.

Phone: Roosevelt 8221.